SKIEN KOMMUNE

Vår ref. 26/18188 - 5
Saksbehandler Kari Riis Olesen
Dato 16.11.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for teknisk sektor	
	Utvalg for helse og mestring	
	Utvalg for inkludering, frivillighet og kultur	
	Utvalg for oppvekst	
	Formannskapet	
	Bystyret	

Anmodning om bosetting av flyktninger 2027

Innstilling

Skien kommune bosetter 36 ordinære og 4 enslige mindreårige flyktninger i 2027, totalt 40 flyktninger. Dette samsvarer med alternativ 1 i saksframlegget.

Skien kommune kan ikke bosette flere flyktninger enn det som IMDi har anmodet om for 2027, heller ikke enslige mindreårige (EM).

Bakgrunn for saken

Skien kommune har mottatt brev fra IMDI datert 23.10.2026 med anmodning om å bosette 40 flyktninger i 2027. Av disse er 4 plasser for enslige mindreårige (EM) over 15 år. Ubenyttede plasser i 2026 overføres ikke til 2027.

Skien har pr. 9.11.2026 bosatt alle 40 som fulgte av vedtaket for 2026 og 4 av 6 EM.

Skien kommune kan ikke imøtekomme behov for å bosette flere ordinære flyktninger enn anmodet.

Frist for å svare på anmodningen er 26.02.2027.

Sammendrag

Skien kommunes vurderer bosetting av flyktninger i 2027 på bakgrunn av anmodning fra IMDi og lokale kapasitetshensyn. Bakgrunnen for anbefalingen er både å ta ansvaret kommunen erkjenner å ha, samt å opprettholde stabilitet i tjenestene, balansert mot kommunens utfordringer knyttet til økonomi, levekårsutfordringer og integrering.

- **Anbefalt bosetting 2027:** Kommunedirektøren anbefaler at Skien kommune bosetter anmodning på 40 flyktninger inkludert 4 plasser for enslige mindreårige mellom 15 og 18 år.
- **Nasjonal og regional kontekst:** IMDI forventer 8680 flyktninger skal bosettes i 2027. Anmodnings-tallene i Skiens nærliggende kommuner er forholdsvis like, med unntak av Tønsberg med 125.
- **Historiske bosettingstall:** Skien har bosatt varierende antall flyktninger de senere årene, med 65 bosettinger (inkl. 6 EM) i 2025 og 46 (inkl. 6 EM) i 2026. I 2024 og 2025 har fordrevne fra Ukraina utgjort hhv. 85 % og 68 %, og i 2026 en andel på 48 % av de bosatte. Trenden er altså nedadgående.
- **Lokale tjenester og kapasitet:** Skien kommune har pr. 9.11.2026 ett asylmottak, Snorre mottak. I 2026 har i tillegg Skien mottak (Frogner hovedgård) vært i drift fra 22.05 til 06.11.2026. Kommunen tilbyr helsetjenester, skole- og barnehagetilbud til flyktninger.
- **Økonomiske forhold:** Nye beregninger viser at kommunen får dekket 96,7 % av utgiftene til bosetting. Høye leiepriser og sosiale utfordringer medfører behov for supplerende sosialhjelp og ordinær sosialhjelp. Bosetting påvirker kommunens økonomi, selv om de to største enkelttiltakene KIE og EM er finansiert via integreringsmidler.
- **Alternativer for bosetting i 2027:**To alternativer vurderes;
  1) Aksepterer full anmodning på 36 + 4 EM, totalt 40 bosettinger
  2) 0 bosetting av ordinære flyktninger og 0 EM
  Alternativ 1 anbefales av kommunedirektøren.
- **Mulighet for bosetting av flere flykninger:**Skien vurderer at det ikke er kapasitet til å ta imot flere ordinære flyktninger eller EM enn IMDis anmodning i 2027.

Saksfremstilling

Nasjonal og regional kontekst

IMDi har målsetning om bosetting av 8680 flyktninger i 2027. Prognosene for 2027 er redusert i forhold til de siste årene og baserer seg primært på at tilstrømmingen av fordrevne fra Ukraina og Syria er betydelig lavere enn de siste årene.

IMDi vektlegger kontinuitet i fordelingen mellom fylker og kommuner, innvandrerandel og levekårsutfordringer, sekundærflytting, lokal kapasitet, tjenestetilbud og arbeidsmarked i regionen.

Anmodning om bosetting av flyktninger i sammenlignbare kommune i 2027

Tabellen under viser anmodningstallene for Skien og nabokommuner i Telemark og Vestfold. Tønsberg skiller seg spesielt ut med betydelig høyere anmodningstall for 2027 enn de øvrige kommunene. Skien og Porsgrunn ligger ganske likt på ordinære flyktninger, mens på anmodning om bosetting av EM ligger Porsgrunn en del over enn Skien.

Pr. 10.11.2026 har ingen av kommunene i tabellen under fattet vedtak i denne saken.

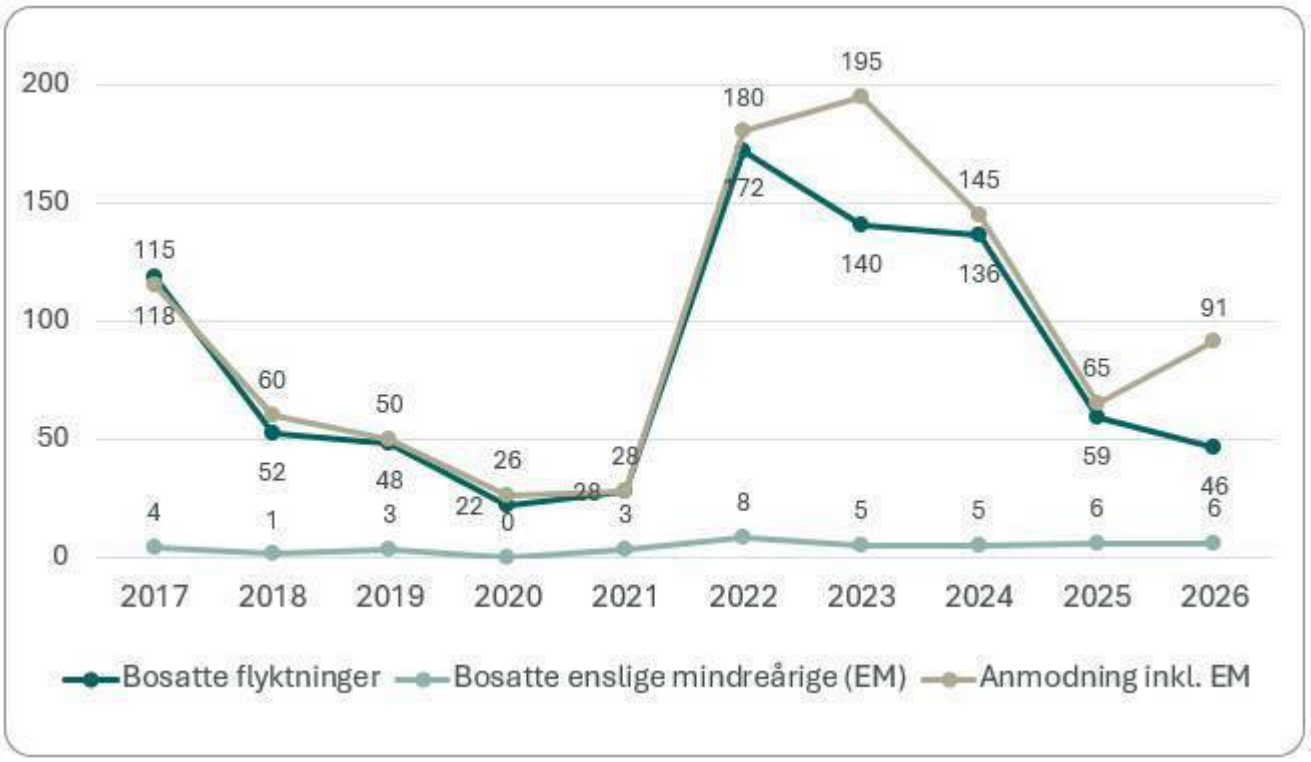
Kommune	Anmodning totalt 2027	Hvorav EM o/15 år
Skien	36	4
Porsgrunn	35	7
Larvik	25	4
Sandefjord	25	0

Tønsberg	125	0

Tabell 1: Fordeling anmodning om bosetting 2027 i nabokommuner

Bosetting av flyktninger i Skien 2017 - 2026
Under gis det en oversikt over bosettingstallene i Skien de siste 10 årene.

Tallene viser bosetting av 59 flyktninger og 6 EM i 2025, og 40 + 6 EM i 2026. I 2025 kom 41 av 59 fra Ukraina og i 2026 er fordelingen 23 av 40.

Figur 1:Bosetting i Skien 2017-2026

Andre faktorer

Asylmottak i Skien

Det er pr. 9.11.2026 ett asylmottak i Skien, Snorre mottak. De har 280 plasser. I perioden 22.05 - 06.11.2026 hadde Skien kommune et sentralt mottak på Frogner hovedgård, med kapasitet til 125 plasser. Dette ble lagt ned 7.11.2026. UDI styrer både etablering og dimensjonering av asylmottak, og inngår avtaler med aktørene. Antallet plasser er redusert fra estimat 1. kvartal på 505 plasser til 405 plasser i 3. kvartal 2026 og nå til 280 plasser i 4. kvartal på grunn av nedleggelsen av Skien mottak.

UDI formidler i denne sammenheng at de har kapasitet i region sør og ikke behov for å øke antall plasser utover 280 i Skien kommune. Reduksjonen henger sammen med at det har kommet færre asylsøkere til Norge hittil i år, enn antatt ved inngangen til året.

Familiegjenforening og sekundærflytting

Kommunen har ingen påvirkning på hvem som får familiegjenforening i kommunen da disse reglene forvaltes av UDI. Familiegjenforening bidrar til at samlet antall bosettinger i praksis er høyere enn det antallet kommunen vedtar utfra IMDis anmodning. Kommunen mottar tilskudd også for disse personene de første 5 årene av bosettingstiden.

I diagrammet under er **familieinnvandrede** hentet fra kategori som tilhører samme familie som en sekundærbosatt flyktning, samt ved egen telling. Disse har flyttet til Skien samtidig eller etter familiemedlem, enten ved innenlands flytting eller direkte fra utlandet. Familie til EM utgjør en stor andel av familiegjenforente til Skien.

Figur 2: Antall familieinnvandrede til sekundærbosatte i Skien per år fra 2020-2026. Tall for 2026 er pr. 2.11.2026. Kilde: Inn- og utflytting til Skien 2020–2024, analyse fra fylkeskommunen (Microdata.no), del 1.

Antall sekundærbosatte kan være overestimert med opptil 10 %. Små tall er usikre pga. personvernstøy. For 2025 og 2026 er intern telling lagt til grunn.

Omtrent 40 % kom fra Afrika, og 60 % fra Asia (inkl. Tyrkia).

Flyktninger i kategorien **sekundærflytting** har i utgangspunktet samme rett som andre innbyggere til å flytte til en annen kommune. For personer som ikke er selvforsørget eller har behov for økonomisk bistand er denne retten begrenset de fem første årene etter bosetting, ved at man mister retten til introduksjonsprogram/ stønad og/eller økonomisk sosialhjelp dersom man flytter til en annen kommune. I tillegg er det slik at tilflyttingskommune kan avslå søknad om tilflytting så sant dette ikke er åpenbart urimelig.

Hverken UDI, IMDi eller SSB har rapporter som gir kommunene gode nok tall på sekundærbosetting/-flytting. Skien kommune har derfor fått bistand fra Telemark fylkeskommune, som har tilgang på rapportgenerator som kan hente ut mer presise tall for sekundærbosatte.

Av de 9777 som flyttet til Skien i perioden 2020-2024 har flest (75%) ikke innvandrerbakgrunn. Av de 25 % med innvandrerbakgrunn er 631 sekundærbosatte med flyktningbakgrunn. 47 % av disse har en botid i Norge på under fem år. 68 % av de sekundærbosatte kommer fra land i Asia (inkl. Tyrkia). 17 % kom fra Afrika, 16 % fra Europeiske land utenfor EU/EØS. Majoriteten av de sekundærbosatte flyttet til Skien fra andre kommuner i Telemark, etterfulgt av kommuner i Agder, Nordland og Troms. Av de 631 er 67 familieinnvandrede (se figur 2 over).

Det anses som hensiktsmessig å overvåke disse tallene da dette påvirker kommunens kostnader og tjenester. I anmodningen for 2027 har kommuner som Fredrikstad, Sarpsborg og Drammen ikke blitt anmodet om å bosette på grunn av høyt antall sekundærbosettinger og familiegjenforeninger. Disse kommunene har over år hatt et vedvarende trykk knyttet til sekundærbosetting og familiegjenforeninger. Skien kommune er ikke i en sammenlignbar situasjon.

Innvandrerandel

Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Skien pr. 01.01.2026 tilsvarer 21% av innbyggerne. Norskfødte med innvandrerforelder utgjør 4,8 %. I denne gruppen finner vi flyktninger inkl. familiegjenforeninger, arbeidsinnvandrere, studenter og andre (*Uoppgitt omfatter innvandrere som har flyttet til Norge første gang i 1990 eller senere. Personer som flyttet til Norge før 1990 har dermed «uoppgitt» som innvandringsgrunn. Nordiske borgere er også inkludert under «uoppgitt»)*.

Andelen flyktninger og familieinnvandrede utgjør i Skien 51,9% av alle innvandrere (inkl. arbeidsinnvandring). Landsgjennomsnittet er på 34,6%. Skien har altså høyere andel flyktninger og familieinnvandrede enn landssnittet at kommunen har dertil lavere andel arbeidsinnvandrere.

Tall og resultater

Arbeidsmarked og sysselsetting

Skien har lavere sysselsetting enn gjennomsnittet av norske kommuner, med hhv. 64,2% og 68,2 i 2025. For innvandrere gjelder det samme med 59,0 % for Skien og landsgjennomsnitt på 63,3 %. Tilsvarende har Skien høyere andel utenfor arbeid både for alderen 15-29 år generelt og for innvandrere i denne aldersgruppen.

Det gjøres mye bra i kommunen for å bedre disse tallene og mye peker i riktig retning, som reduksjon i sosialhjelpsmottakere de siste par årene, men belastningen på de kommunale tjenestene er samtidig betydelige.

NAV

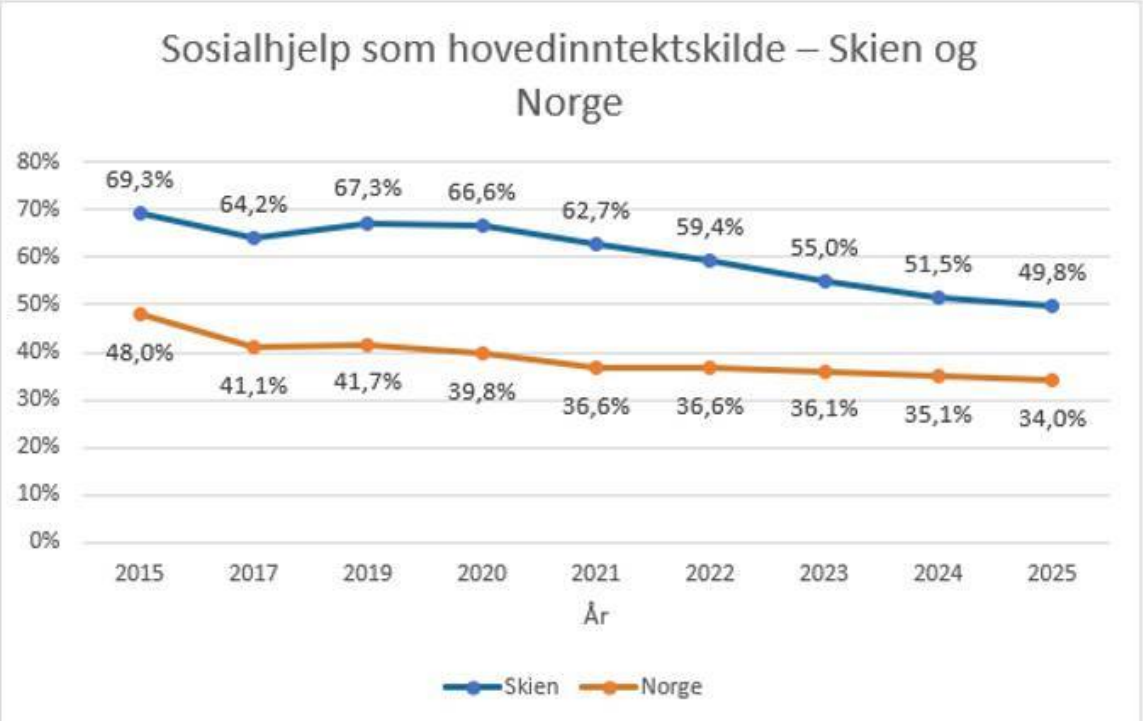
Gjennom godt arbeid på tiltakssiden har andel sosialhjelpsmottakere blant flyktninger sunket i Skien, men er fortsatt høyt i forhold til landsgjennomsnittet på 34,0 % mot 49,8 % i Skien. Årsakene til reduserte sosialhjelpsutgifter i Skien er:

- Bedre kvalitet på sosialfaglig arbeid
- Færre bosettinger av flyktninger
- Målrettede tiltak som har truffet målgruppen godt. Eksempler på dette er Trumfkortet, kvalifiseringsprogrammet og rettighetsavklaringer.
  (*Rettighetsavklaring er medisinsk avklaring av langtidsmottakere av sosialhjelp som over tid ikke har helse til å knyttes til arbeidslivet. Rettighetsavklaring betyr overgang til statlige trygdeytelser.)*

I tillegg har overgangen fra introduksjonsprogrammet til Nav ytelser gått betydelig ned de siste årene, se del om KIE nedenfor.

Sosialhjelp som hovedinntektskilde for flyktninger fra 2015- 2025

Gruppen av flyktninger i Skien med sosialhjelp som hovedinntektskilde er høyere enn landssnittet. Dette har sammenheng med at innvandrerbefolkningen i Skien har større andel flyktninger og familie-innvandrede og lavere andel arbeidsinnvandrere enn landsgjennomsnittet.

Figur 3: Sosialhjelp som hovedinntektskilde

Flyktninger kommer uten arbeid, mens arbeidsinnvandrere har inntekt ved ankomst Norge.

Dette fremkommer også av tall for sysselsetting, som i 2025 var 64,2 % i Skien mot 68,2% for landet i gjennomsnitt.

For mer utfyllende detaljer se vedlegg 1 til saken «*Tabell sysselsetting Skien og Norge 2015-2025»*

Anslaget om lavere sosialhjelpsutgifter i budsjettet for 2027 er blant annet basert på den positive utviklingen NAV har hatt så langt og forventet effekt av tiltak som allerede er satt i gang. Dersom brukergrunnlaget endres, for eksempel ved bosetting av flere flyktninger uten at det samtidig er en tilsvarende avgang fra Nav eller overgang til selvforsørgelse, vil dette kunne påvirke forutsetningene som ligger til grunn for anslaget. Flere brukere vil normalt gi økte sosialhjelpsutgifter, men også økt behov for arbeidsrettet oppfølging og økonomisk veiledning. Det er med den bakgrunn sannsynlig at alternativ 1 vil påføre Nav Skien merbelastning knyttet til både ytelser og bistand, samtidig er det viktig å nevne at det er størst utfordringer knyttet til integrering av den etablerte flyktninggruppen i Skien, jfr. gode resultater på integrering av ankomne de senere årene.

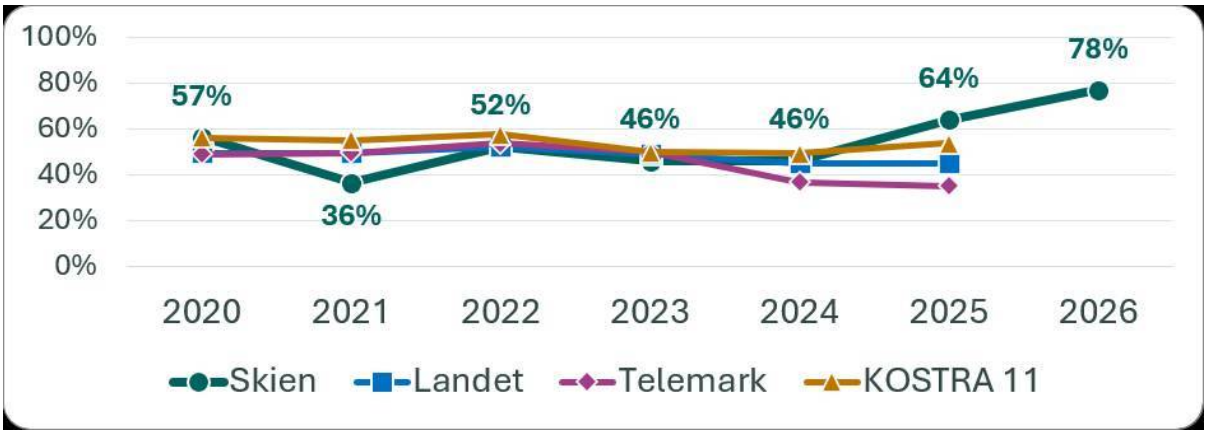
KIE (Kvalifiserings- og integreringsenheten)

Status ved KIE 1. november 2026 er at 110 personer følges opp av programrådgiverne, av disse er 72 i introduksjonsprogrammet. De største nasjonalitetsgruppene er fra Syria (38) og Ukraina (39), de resterende er fordelt på ti forskjellige land. Programrådgiverne har i år avsluttet oppfølging av 44 personer, hvorav 27 har vært i introduksjonsprogrammet.

KIE har dimensjonert tjenesten i takt med bosettingstall og det behovet for tjenester dette har medført de siste årene. Det ser ut til at toppen ble nådd i 2024. Fra høsten 2024 til høsten 2026 nedjusterte KIE sitt apparat med 6 årsverk. Etter lovendringen i Integreringsloven, som trådte i kraft fra 01.01.2026, vil varigheten på program og oppfølging fra KIE bli lengre. Minstetiden i programmet endres fra 6 måneder til inntil 1 år, og lengste tid endres fra 4 år til inntil 5 år. KIE har pr. november 2026 en dimensjonering som i utgangspunktet vurderes som tilstrekkelig sett opp mot IMDis anmodning for 2027.

KIE har de siste par årene hatt en jevn forbedring i resultatene etter introduksjonsprogrammet.

Pr. 09.11.2026 har 78% av de som har gjennomført programmet gått over i arbeid eller utdanning.

Figur 4: Resultater introduksjonsprogrammet fra 2020-2026 (Kilde: IMDi og KIE)

Boligframskaffelse

Eiendomsavdelingen har skaffet boliger til alle bosatt i 2026 og samarbeider tett med det private utleiemarkedet, noe som også blir viktig for bosetting i 2027. Bosetting av flyktninger gjøres i eksisterende boliger i kommunens boligmasse samt ved innleie fra det private leiemarkedet.

Kommunene finner boliger tilpasset individets behov ut fra IMDis utsøking, og KIE kontakter også IMDi ved ledige boliger for mer effektiv bosetting. Det har vært varierte boligbehov i 2026, inkludert tilrettelagte boliger. Økte leiepriser for større familieboliger har ført til at flere familier har trengt sosialhjelp. Til tross for disse utfordringene vurderes det som mulig å møte bosettingsanmodningen i 2027.

Helsetjenester til flyktninger og asylsøkere over 18 år

Kommunen skal tilby nødvendige helsetjenester til alle innbyggere, inkludert asylsøkere, som har samme rett til helsehjelp som andre. Helsedirektoratet anbefaler at alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente får helseundersøkelse innen tre måneder etter ankomst. Migrasjonshelse, organisert under Psykisk helse og livsmestring, utfører slike undersøkelser, og kartlegger blant annet generell helse, smittsomme og kroniske sykdommer, psykisk helse, traumer og medisinbruk. Det er høy forekomst av helseutfordringer blant disse gruppene, spesielt eldre, alvorlig syke barn og ukrainske flyktninger, hvor 40-50 % har alvorlige helseproblemer og mange har psykiske plager. Dette øker behovet for helsetjenester i hjemmet og utfordrer kapasiteten til Migrasjonshelse.

Bosettingen vurderes ikke å medføre behov for økte ressurser i migrasjonshelsetjenesten på kort sikt. På lengre sikt må det imidlertid forventes at en andel av de bosatte vil ha behov for oppfølging knyttet til psykisk helse. Omfanget vil være avhengig av de bosattes helseutfordringer og livssituasjon, men erfaring tilsier at behovet for psykisk helsehjelp ofte øker noe etter at den første etableringsfasen er gjennomført. Dette kan gi en moderat økning i etterspørselen etter kommunale psykiske helsetjenester over tid.

Helsetilbud til barn og unge og deres familier

Barn og unge med flyktningbakgrunn følges opp av Forebyggende helse. Dette gjøres i samarbeid med flere aktører både i og utenfor kommunen og tilbudet omfatter alle familier, også de i asylmottak.

Kommunen har som mål å gjennomføre helseundersøkelser og starte med vaksinering innen tre måneder etter ankomst. Forebyggende helse tilbyr kartleggingssamtaler og videre tiltak ved behov. Jordmortjenesten tilbyr ordinær svangerskapsomsorg til gravide i denne målgruppen. Videre følges flyktninger og deres familier opp gjennom helsestasjoner og hele

skoleløpet til og med videregående. Erfaringene er at denne gruppen har et større behov for koordinert hjelp og psykososial støtte enn befolkningen for øvrig.

Barnehagetilbud til bosatte flyktninger

Flyktningbarn bosatt i Skien har samme rett til barnehageplass som andre barn. Rett til plass forutsetter at barnet er født innenfor barnehagelovens definisjon på alder, barnet er bosatt i kommunen, og det er opprettet søknad innenfor fristen som er satt til hovedopptaket. Alle rettighetsbarn tilbys en barnehageplass. Barn som søker utenom hovedopptaket er ikke rettighetsbarn, men tilbys plass gjennom løpende opptak ved ledige plasser. Det har vært nok ledige plasser høsten 2026, så alle bosatte barn har fått tilbud om plass hvis de er innenfor aldersgrensen i barnehageloven. I 2026 fikk 8 bosatte barn barnehageplass, hvorav 3 var fra Ukraina.

Barn på asylmottak har ikke lovfestet rett til barnehageplass, men kan få plass gjennom avtale mellom kommunen og mottaket, som utløser UDI-tilskudd som dekker kostnaden for kommunen. Våren 2026 gjaldt dette elleve plasser, og høsten 2026 tjuetre plasser.

Skoletilbud til barn og unge flyktninger og asylsøkere

Oppvekst har tilbud for flyktningbarn og asylsøkere: I 2026 er det felles velkomst- og introtilbud på Lunde barneskole og Mæla ungdomsskole. Elever med gode norskkunnskaper går i vanlig klasse på nærskolen. Enkelte elever fra mottak, som har gode norskkunnskaper, har begynt i ordinære klasser. 3 elever i ordinær klasser, 5 elever på Bratsbergkleiva skole, 4 elever på Skotfoss oppvekstsenter og 2 elever i Gjerpen barneskole.
Per 02.11.2026 var det på Lunde barneskole 32 elever i velkomstklassen, derav 16 asylsøkere. Mæla ungdomsskole hadde per 02.11.26 til sammen 20 elever derav 12 asylsøkere. 2 elever på Menstad ungdomsskole, 2 elever på Gimsøy ungdomsskole, 1 elev på Gulset ungdomsskole og 1 elev i SPE. Alle disse elevene er fra mottaket. Oppvekst har kapasitet til gjeldende nivå, og økte elevtall håndtertes fortløpende.

Enslige mindreårige (EM)

Enslige mindreårige utgjøres av to kategorier; barn under 15 år (bosettes i regi av Bufetat) og ungdom mellom 15 og 18 år (bosettes i kommunene i regi av IMDi).

Skien kommune etablerte boliger for enslige mindreårige i 2009 og har hatt det siden. Kapasiteten er over tid bygget opp og Skien kommune har de senere årene vedtatt mottak av inntil 6 EM innenfor eksisterende tiltak. Dette har vært mulig da EM er en kategori som beboere «vokser ut» av ved at de blir eldre og derved flytter over i hybler e.l. I 2025 ble det bosatt 6 EM og i 2026 er 4 av 6 bosatt. De bosatte er fordelt på bofellesskap og overgangsbolig.

Området har kapasitet til mottak tilsvarende anmodning, men ikke flere enn anmodet da det vil bety en utvidelse av tjenesten som vil påføre kommunen økte kostnader knyttet til både bemanning og bolig/drift. Med de enslige mindreårige kommunen har pr. november 2026 og mottak av 4 i 2027 er kommunens kapasitet maksimalt utnyttet.

Økonomiske vurderinger av bosetting 2027
Ifølge rapport fra Beregningsutvalget 28.08.2026 dekket integreringstilskuddet 96,7 prosent av kommunenes utgifter til bosetting og integrering i 2025, opp fra 90,9 prosent året før. Utgiftsnivået varierer fra år til år, blant annet med antall og demografi blant flyktningene som kommer.

Dekningsgraden for norsktilskuddet har vært lav over tid og falt ytterligere med 11,6 prosentpoeng til 71,5 prosent i 2025, blant annet fordi færre ble bosatt enn i 2024 og fordi noe av stordriftsfordelene forsvinner når volumet faller. Dekningen bør derfor ses over flere år.

For enslige mindreårige er samlet dekningsgrad for integreringstilskuddet og det særskilte tilskuddet 103,9 prosent. Kommunene får altså i snitt mer enn dekket sine kostnader, blant

annet fordi en del av de enslige mindreårige kommer med følgepersoner og dermed ikke trenger bo- og omsorgstiltak.

Satser for integreringstilskuddet

I bosettingsåret (år 1) er satsene differensiert ut fra hvilken kategori den bosatte flyktningen tilhører. Fra år 2 til år 5 mottar kommunen den samme faste satsen per person, uavhengig av opprinnelig kategori.

Periode	Kategori/ Bosettingsår	Sats i 2026
År 1 (Bosatt 2026)	Enslige voksne	Kr. 250 500
	Øvrige voksne*	Kr. 202 000
	Enslige mindreårige**	Kr. 194 300
	Barn	Kr. 202 000
År 2 (Bosatt 2025)	Alle kategorier	Kr. 259 200
År 3 (Bosatt i 2024)	Alle kategorier	Kr. 184 300
År 4 (Bosatt i 2023)	Alle kategorier	Kr. 91 400
År 5 (Bosatt i 2022)	Alle kategorier	Kr. 74 800

Tabell 2: Satser integreringstilskudd (Kilde: IMDI)
**Voksen er regnet fra fylte 18 år.*
***EM utløser integreringstilskudd år 1 med sats for enslig mindreårig.*

Sentrale elementer i ordningen

- **Totalt tilskudd:** For en ordinær voksen som bosettes i 2026, mottar kommunen kr. 811 700 fordelt over den femårige perioden dersom de gjeldende satsene legges til grunn.
- **Tilleggsytelser:** Ved ordinær bosetting utløses det også egne engangstilskudd dersom kravene er oppfylt; barnehagetilskudd (for barn 0–5 år) og eldretilskudd (for personer over 60 år).

Det er rimelig å anta at de siste årenes forbedrede resultater knyttet til overgang til arbeid/ utdanning etter introduksjonsprogrammet, har positiv effekt på vår dekning av utgifter til bosetting og integrering.

Skien erfarer at høye leiepriser medfører at mange flyktninger har krav på supplerende sosialhjelp. Blant flere årsaker til økte leiepriser de siste årene kan nevnes etablering av desentralisert asylmottak, etablering av Google og generell knapphet i leiemarkedet på større utleieboliger. Dette har bidratt til prisvekst i utleiemarkedet utover den ordinære økningen man finner i mange andre kommuner.

Som vertskommune for asylmottak der kommunen har ansvar for å yte tjenester knyttet til helse og skole, bidrar også dette til en økonomisk og ressursmessig tilleggsbelastning på kommunal økonomi. Plassering og etablering av asylmottak styres av statlige myndigheter og skjer ofte på kort varsel.

Alternativer

Kommunedirektøren har 2 alternativer med i vurderingen om bosetting av flyktninger for 2027. De to alternativene er

1 - Akseptere anmodning på 36 + 4 EM

2 - 0-alternativ på flyktninger og EM

Som tilleggsopplysning til matrisen under er det viktig å presisere at kommunen ved å motta 4 EM i 2027 vil opprettholde dagens tilbud og bolig, med uendret bemanningen. Det vil dermed opprettholde en tjeneste kommunen har tilrettelagt for siden 2009 og som er dekket via tilskudd gitt samsvar mellom antall EMer og organisering/ bemanning.

Vurderingen i matrisen under er gjort i forhold til konsekvenser for driften og tjenestene.

Fagområde	Alternativ 1: - Anmodning 36 + 4 EM	Alternativ 2: - 0 bosatte + 0 EM
KIE Påvirkning tidsperspektiv: *Kort og mellomlang sikt* Avgjørende faktorer: • Økonomien er knyttet til stykkpris • Anmodningstallet påvirker direkte driften av tjenesten.	KIEs aktivitet og bemanningsbehov er i stor grad avhengig av to forhold: 1. Antall flyktninger kommunen bosetter etter anmodning fra IMDi og familieinnvandring med rett til og plikt til introprogram 2. Antall øvrige innvandrere med rett og/eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Ved bosettingen av 36 personer må KIE tilpasse kapasiteten til et noe lavere aktivitetsnivå enn dagens.	Ingen ordinær bosetting vil medføre betydelig nedskalering av KIE allerede det første året og må videre reduseres ytterligere i takt med at eksisterende deltakere avslutter program og oppfølging. På sikt vil tjenesten i hovedsak dimensjoneres for øvrige innvandrere med rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.
NAV Påvirkning tidsperspektiv: *Mellomlang og lang sikt* Avgjørende faktorer: • Andel bosatte over 55 år (ikke rett på introprogram, svært svekkede jobbmuligheter, går direkte over på sosialhjelp) • Andel bosatte under 55 år (overgang til arbeid/utdanning eller sosialhjelp) • Antall sekundærflyttinger	Vil sannsynligvis opprettholde dagens nivå på sosialhjelpsutbetalinger. Vil sannsynligvis opprettholde dagens pågang på midlertidig botilbud. Vil opprettholde behovet for arbeids-rettet oppfølging og økonomisk veiledning fra Nav Skien. Anmodningen vil påvirke tjenesten omtrent som i dag.	Vil gi mindre press på tjenestene, som sosialhjelpsutbetalinger. Det vil også medføre redusert oppfølgings- og tjenestebehov. Vil redusere press på midlertidig botilbud.

og familiegjenforeninger		
Enslige mindreårige (EM) Påvirkning tidsperspektiv: *Kort og mellomlang sikt* Avgjørende faktorer: • Økonomien knyttet til stykkpris • Anmodning påvirker direkte.	Kapasitet og ressurser opprettholdes med mottak tilsvarende anmodning på 4 EM. EM-feltet er med dagens kapasitet selvfinansierende. Anmodning vil bidra til opprettholdes av bolig for EM, samt økonomi og fagkompetanse.	Kapasitet og ressurser må nedskaleres, noen tjenester fjernes og bemanning reduseres. Tilskudd vil reduseres og det påvirke økonomien knyttet til de som fortsatt skal følges opp. Vil miste verdifull opparbeidet fagkompetanse på området.
Helse, bolig og skole Påvirkning tidsperspektiv: *Kort og mellomlang sikt* Avgjørende faktorer: Tjenester som ikke bare gjelder for flyktninger, m.a.o. disse fungerer uavhengig av bosetting.	Kapasitet og ressurser som i dag, da tjenestene også er for andre grupper. På lengre sikt forventes at en andel bosatte vil ha behov for oppfølging knyttet til psykisk helse. Omfanget er vanskelig å konkretisere da det avhenger av de bosattes helse- og livssituasjon.	En viss nedskalering på kapasitet og ressurser da behovet generelt vil reduseres.

Vurdering av mulighet for å ta imot flere flyktninger enn anmodningen
IMDi ber om at kommunen gir en vurdering av hvor mange flere flyktninger, av disse EM, som kommunen potensielt kan bosette i 2027 hvis behovet øker. Kommunen har en krevende boligsituasjon med stort trykk i utleiemarkedet og dermed leiepriser som følge av desentralisert asylmottak med inntil 280 plasser og etableringer av virksomheter som virker inn på leiemarkedet, eksempelvis Google datasenter. Dette påvirker sosialbudsjettet ved behov for ekstra stønad.

Konklusjonen er at kommunen har noe ekstra kapasitet, men med bakgrunn i stabile, forutsigbare og robuste tjenester ser ikke Skien kommune at det er rom for å ta imot flere enn det anmodede antallet for 2027.

Effekten av saken
Se vurderingene over.

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren vektlegger særlig tre perspektiver:

1. Skien har stilt opp i tidligere flyktningkriser og i den nasjonale bosettingsdugnaden etter krigen i Ukraina. IMDi anslår at 8680 flyktninger skal bosettes i Norge i 2027, og alle trenger en kommune å bo i for å komme videre.
2. Skien har over tid tatt ansvar og stort sett bosatt i tråd med IMDis anmodninger, til tross for en stor innvandrerbefolkning. Resultatene er gode med at pr. november 2026 går 78 % av deltakerne i introduksjonsprogrammet over i arbeid og/eller utdanning. Samtidig er det bekymringsfullt at den etablerte innvandrerbefolkningen ikke er tilstrekkelig integrert på en økonomisk bærekraftig måte. Omtrent halvparten av sosialhjelpsmottakerne i Skien har innvandrerbakgrunn, og det må derfor satses mer på kvalifisering og arbeidstilknytning for dem som allerede bor her.
3. Skien er en lavinntektskommune med større ytelsesbehov enn inntekter. Bosetting kan gi arbeidskraft, kompetanse og skatteinntekter, men forutsetter at kvalifiseringen lykkes og flyktningene kommer i jobb. Kommunedirektøren er bekymret for at for mange etablerte flyktninger fortsatt er avhengige av offentlige ytelser. Dette bildet har imidlertid endret seg i positiv retning for særlig de nyankomne flyktningene de siste årene, der forsterket arbeidsretting i introduksjonsprogrammet (KIE) og Nav og kommunens arbeid med mer treffsikre kvalifiseringstiltak har fått langt flere enn tidligere over i arbeid og utdanning.

Skien har over tid bygget opp et godt apparat og solid kompetanse for mottak og integrering av flyktninger. Å akseptere anmodningen gjør det mulig å opprettholde tjenestetilbudet, også med det foreslåtte nedtrekket på 3 mill. i KIEs budsjett for 2027 (jf. HØP). Resultatene er gode og pr. 10.11.2026 går 78 % av deltakerne i introduksjonsprogrammet over i jobb og/eller utdanning, andelen flyktninger med sosialhjelp som hovedinntektskilde er redusert, og integreringstilskuddet dekket 96,7 % av utgiftene i 2025 (90,9 % i 2024). Flyktningene bidrar også med arbeidskraft i bransjer som helse og serviceyrker. Samtidig er andelen flyktninger med sosialhjelp fortsatt høy (49,8 % mot 34,0 % nasjonalt), og sysselsettingen ligger under landsgjennomsnittet (64,2 % mot 68,2 % i 2025).

Alternativ 1 vil sannsynligvis påføre Nav Skien merbelastning knyttet til både ytelser og bistand, samtidig er det viktig å nevne at det er størst utfordringer knyttet til den etablerte flyktninggruppen i Skien, jfr. gode resultater med integrering av ankomne de senere årene. Ved å avslå anmodningen vil derimot flere kommunale tjenestene bli ytterligere nedskalert, mest spesifikt KIE. Det vil svekke stabiliteten, tilgangen på kompetanse og gi risiko for turnover som følge av usikkerhet.

Kommunedirektøren anbefaler alternativ 1: Akseptere anmodningen på 36 flyktninger og 4 EM over 15 år. Anbefalingen viser at kommunen tar ansvar, samt opprettholder robuste og stabile tjenester i tiden som kommer.

Referanser

- Rapport fra Beregningsutvalget 2026: kommunenes-utgifter-til-bosetting-og-integrering-av-flyktninger-og-nyankomne-innvandrere-i-2025.pdf
- IMDi anmodningsbrev om bosetting av flyktninger (23.10.2026): Anmodningsbrev for 2027

Vedlegg
Vedlegg 1 - anmodningssak
Vedlegg 2 - Referat informasjonsmøte om flyktningesituasjone 23.10.2026